ایسرکلك حال‌لری بیاننده

عبرت نامه

یعنی ایسرتکچ اچکان کشی‌کا اوگوت نصیحت وعبرت

اوشبو ابیات بربی چاره عاجزننك اچملکدن بیزاربولوب موندان یکرمی بش یل‌مقدم انشا قیلنمش بیت‌لری‌در املا وتصنیفده عروض‌قاعده‌سنه کوب توغری کیلماسه‌ده وزنی دورت مرتبه مفاعلن فعولن وزننده بولمق اوزه بلکه بعض اورونده ناقص راك بولوب اوگوت نصیحت وعبرت‌نی مشتمل بیت‌لردر ***

بو کتاب ننك باصمه‌سنه رخصت بیرلدی ۲۰ نچی نویابرده ۱۸۹۵ نچی یلده

قزان اونیویریستیتی‌ننك طبع‌خانه‌سنده باصمه اولنمشدر ۱۸۹۶ نچی سنه‌ده

Дозволено цензурою, С.-Петербургъ 20 ноября, 1895 г.

КАЗАНЬ.
Типо-литографія Императорскаго Университета.
1896. Г.

اوكوت نصيحت

سر كلامم فاتحه
كينوروب اى خدايم
بارچه مسلمانلارى
سن صاقلا هم ايچكانكا
اوشبودر عبرت سوزلر
اچسه هركم ايسرتكچ
اول كشيكا شول بولور
كر تيز توبه قيلماسه
اچكانكا ايسرتكچ آغو
بر آز آننك قصه‌سين
چونكه دارووده آغو
بارچه مزغه آننك اشين
بله سز قايا باروون
حاجت توكل سويلركا
مونى سويلاميم اويناب
حساب ايتوب بيك يخشى
يمانلقين شول اويلاب
بارچه مزغه خدادين
ايشتنكز نيچوك اش
كون بكون بزخدادين
ايسرتكچننك اوزنده
كم اچكوچى ياصاوچى
بارچه مسلمانلارى
سوچيدن هم اچكانكا

هر بنده نى توفيق قه
بير توبهٔ نصوحا
ايسرتكچدن الهى
توبه توفيق بير دخى
طنكلانكزلار اخى‌لر
قولغه آلوب قدحى‌لر
قايغو حسرت زور بولور
دنيا آخرت خور بولور
اچماكانلركا دارو
سزكا سويلركا ماغو
توكل بو آنى قاغو
مقصودم ايلاب باغو
سزكا سويلايم داروون
عاقل آنكلار داروون
اچكانلرنى هم خورلاب
طنكلاب تورونكز آنكلاب
مونى يازدم من كويلاب
توفيق هدايت تلاب
اويون توكل بيت بواش
توفيق صورارغه نيوش
ذره قدر يوق كناه
آلارغه در كوب كناه
اوزننك صاقلا الهى
توبه توفيق بير دخى

اچكى

اچکی ننك باشی

کیراك ایر کیراك دشی — برنی اچکان صونك کشی

نفسی صورار ثانیا — حضور بولوردای اشی

کر اچسه بو ثانیا — ینه صورار ثالثا

چونکه ثالث‌ده بولسون — اول هم صورار رابعا

بو بیله قیلور همان — آننك اشی بیك یامان

احتیاط لازم آندان — اچماکانده آیوق زمان

صاقلانماسانك‌سن آندان — حیله سین قیلوب همان

اچه تورغاچوق صالور — آیاقیین یغوب زمان

بدبخت شوندی کوچاو — اول ایتار سنی سوچاو

تاش پولاطلی آدمنی — قالدرمیدر قوشلو

اول اوزی بیك کوب بتماس — نی قدر اچسنك یتماس

عادتلانسنك سن آنکا — اشدن چقارمسی کیتماس

اچکان صابون صورارغه — عقل چقوب کیتارکا

شولدر آننك سببی — هم حیاسز ایتارکا

آغوی باشقه منه — عقل ننك اورنون آلا

عقل قورقوب شول زمان — توشوب کوکراکده قالا

نفس شونکار سویونوب — اورون ایرکون قالدی دیب

ینه صورار ثانیین — باشدان عقل کیتدی دیب

کر اول ایکینی اچار — عقل کندکه توشار

اکر اوچنی‌ده اچسه — عقل هم کوتکا کوچار

دورتنچینی اچسه اول — عقل چقوب اوق کیتار

عقل کیتکاچ هم برکا — حیا هم چقوب کیتار

کیتکاچ عقل هم حیا — نفسکا ایرکون قالا

تلاسه اول نی اشلانه — کیشینی اول قولغه آلا

باشده عقلنك بار زمان — اوز اوزنکنی طیماسانك

نفسنك آزغون اننکدر — باشنك آشار اول همان

بارچه مسلمانلاری — اوزنگ صاقلا الهی
سوچیدن هم اچکان کا — توبه توفیق بیردخی

یانکا اچه باشلاغانده

کیراك ایر کیراك دشی — اوّل اچکانده کشی
تولکی مثاللی بولوب — قیلور اول کولکی اشی
اوزی بیك آلچاقلانور — تواضعلقلار قیلور
کمنی کورسه یالتراب — سویلاشوب اول ماقتانور
کوب سویلاشوب کوب کولوب — هم اول اش بلکان بولوب
اوتورورلار اوزندن — مسقل ایتوب تیك کولوب
کولکانی بلماس اوزندن — نوری کیتار یوزندن
طنکلاب تورغان آدملر — طویوب بتار سوزندن
قباحتلنور اوزی — اویالماس هیچ بر یوزی
کیراك کم کاده بولسون — سویلار همان یوق سوزی
قاچان کم حددین آشار — اوزین آرسلان صانار
غیرتلنوب قولنه — بالطه پچاقلار آلور
تکبرلنوب کیتار — تورلی فسادلار ایتار
هرکمنی اول قوچاقلاب — اوبماککا نیت ایتار
سلکنور اوزی باشی — اورننده بولماس قاشی
یانغه کیلسه قوصارلق — بولور آغزی بیك صاصی
نینداین بولسه نفیس — اچکاچ بولور بیك خسیس
کیلور یانندان آننك — اچی توچی صاصی ایس
شونداین بولور ناچار — یانندان آدم قاچار
حق تعالی هر کمنی — مونکا ایتماسون دوچار
یوری آلماس اول طوری — چونکه کوزده یوق نوری
آلپان تیلپان کیتار اول — بولوب آدم اول خوری
آنده مونده تورتولوب — یقلوب کیتار سورتونوب
قادالدی دیب توررورلار — مسقل ایتوب شول کولوب

نورالماس شونده يـانار
موننك بـو يـوق اشينه
كورسه مونى بالالار
اكر عاقل لـر كورسه
اوز اوزينه آچو ايتوب
تاشلار آنى بر ياق قـه
چونكه عقل يـوق آنـده
درستلار اول اوز اشين
سنى شونـداين سـوكار
آيوق آدمار مونكـا
اوّل كشى كولكى ايتار
كوب سوككاننينك صونكنده
كر بولسه بوباى كشى
دونكغز اورنينـه قيـناب
بايلار هم كوب اچارلر
تـراختيرده قـزلارده
فقير ننك اشـى يمان
بـارلى يـوقلى آنچه بـله
بعضـلـرى بـو وقـت
سـويلاشـالمى اشـارت
قوطنك چغارلـق اوزى
سويلاشر بولسه اكـر
آنكلانورسه كر سوزى
جونلى سوزى هيچ بولماس
ايتسه ايتوب بترالماس
هم اول هيچ بر نرسه نى
تامـورلارى سست لنور
شوننك اوچون اول اوزى

نـورسه نرسه لـر واتـار
آيـوق آدم شاق قانار
مسخره كا آلـورلار
خورلاب سوماس بولورلار
كولماك اشطانن يرتوب
اشـدن چغارلف ايتوب
اوكوت قيلسانك سن آنكا
قارشو كيلور اول سنكا
دونكـز اورننه جولر
بر سوز ايتمبچه كولر
توقتار الى ديـب كوتار
آچولانب هـم كيتار
اوشه‌ودر آننك اشى
بيلاب صـالورلار شوشى
شوننك اوچون كيچه لـر
آلارنى ده كيسه لـر
آنكـا قيوندر همان
اچماسون شول بيك طامان
كيته‌در هم تل قاتوب
قيلادر قـول بـولغانوب
طونوق بولور هم كوزى
آنكلانماس هيچ بر سوزى
درست سويلاشماس اوزى
يوزقات ايتور بر سوزى
همان اوزى تيك تورماس
آيروم آچق شول كورماس
بوونـلارى بـوشانـور
الپان تيلپان بـولغانـور

بعضی شر شر نچقرا
اشطانن هم توشروب
عورت یرینی آچوب
آیوق آدملر توررر
بعضی نچقرا اچام دیر
آنچه مینی تابمیدر
بورننه هم تمکی
بو اشی بیکراك ناچار
بلماین هم کوب طغار
بوق‌نیك صابصاری ایتوب
بارچه مسلمانلاری
سوچیدن هم اچکان‌کا

شونده‌ای یمسز قوطورا
کولماکن هم کوتارا
بربر طاقماقلاب سوکوب
موناا‌حمق‌دیب کولوب
دنیاسنه طچام دیر
من آنچه نی نابام دیر
بولسه کر تارتقان کشی
چونکه بو آرتق اشی
بورننذن آرتوب چغار
میوق قه اویوب قویار
اوزنك صاقلا الهی
توبه توفیق بیر دخی

تمام ایسروب یتکاچ

تمام ایسروب یتکاچ
کوب آشاب هم کوب ایچوب
توفراق باچق قه نی شك
یاتا تورغاچ نچقرور
بلماس قایده یاتقانون
صو بیرکانده ایتورلر
نی قدر صو بیرسه لر
ایچی تولغاچ کوبنوب
بلچرانوب قوصوق قه
آوناب‌تکاراب یاتور
کیو ملرینه قاتار
چیدای آلمای ایسینه
بویالماغان یر بولماس
پیانیچ دیب سوکارلر

مثل دونکغز اول بولور
قوصوب طچوب خور بولور
صانوب یوقلار اول توشاك
باش کوتاروب مثل ایشاك
ایتور صو بیر بر چومیچ
مه بدبخت بیران ایچ
بلشدرمایین اچار
سیار قوصار هم صچار
سیدك بلان هم بوق قه
تورا آلماس هوش یوققه
صاصوب طنچوب اول یاتار
خلقلار بورنون توتار
یاتور براو قزغانماس
باقچی مسکین بو دیماس

بارچه یرنی اول بوقلار
کوزلرین آچار آچمیچه
ایرته توسین اول توروور
قولون طغار کیسه کا
بار آنچه کیتمش اولا
نیشلارکا اول بلمیچه
اوّل باش ننك آورتوی
بارده توشه ایسینه
یاق یاغنه قارار اول
خیران بولوب اشینه
شونده کیلور هوشینه
کرکان کنه کبك بولور
اوزی باشین اوغالار
کیچه من نیشلادم دیب
اوزغان اشین هیچ بلماس
همان بارور کیری کا
چونکه آینوب یتماکان
اول وقتده اچندن
بعضی ایسیرك یوقلار
یاننده یانسه براو
ایسینه بورنی توتار
میوق صقال قاشینه
ایسرکننك بو اشی
بلورسز آننك قالماس
عجب ایتمانکز مونکا
بویالوب یاتقان صونکنده
بواشلر بزکا غایت
مونکار مثال تلامه

غرغر ایتوب اول یوقلار
یوقو آرسنده اوخلار
باشی هم ماقمور بولور
آنچه‌سی هم یوق بولور
کونکلنه تشویش طولا
شاق قانوب شول اونورا
ایکنچی آنچه کیتوی
اوچونچی خور بولوی
یاننده بوق قوصوق مول
اوخشوب توروراوزی اول
قایغورور بو اشینه
کیچه کی اشلر توشینه
کشیکا تابا قارار
اوتکان اشلارین صورار
ایتسننك ده اول اشانماس
سنکا سوزین اول بیرماس
باشده ماقمور بتماکان
شیطان چغوب کیتماکان
یاننده اویوب بوقلار
بوق ایله آنی چوقلار
شونداین ایتوب بویار
بوقدان اول فیغورفویار
یاننده یاتسه کشی
بویالماغان بر توشی
بارده بولغان اش مونکا
اشانورسزلار مونکا
قیلسه نکز یاری شکایت
کیلدی هم بر حکایت

بل امام ابو الليث رحمة الله ايمش
بغدادده بر اورامده بر سرخوش آدم ديمش
بول قيلوب اوتورور ابدست آلام ديب صانور
ابدست دعاسين اوقوب بولين اوچينه صالور
وبر ايسرك دخی قوصمش يغلوب ياتور
برات كيلوب آغزينی يالاب قوصوغين تاتور
بويالمش اوزی يامان كوزين آچوب شول زمان
بوات كا اول سويليدر ياسيدی ديب همان
ايسرتكچ اشی يمان اچكان بيله بولور همان
كشی آراسنده سينی خور ايتوب نيچه زمان
بارچه مسلمانلاری اوزنك صاقلا الهی
سوچيدن هم اچكان كا توبه توفيق بير دخی

بيان ماقمور

بايلار ايرته سين تورا باش توزاتوركا بارا
ديوب توروشلای اوق صالا بر استاكان زره
شوندان اول قزوب كيته حنی كيچكاچه نته
اوی اچندهكی لرنی قيناب سوكوب ات ايته
بعض لرهم ماقمورغه كيتارلر شول صالورغه
تراختيركا قاباق قه ات لككا هم قالورغه
بعضلری ماقمورغه يبارورلر آلورغه
اوزين اوزی اول جولر خورلقلارغه صالورغه
بعضلری ماقمورغه آلدرورغه بارورغه
ايمساس محتاج برسنه چيركلب تورور صالورغه
اوشبو اوچ فرقه آدم بولای بولسه دمادم
اوزاقلامی تيز زمان اشدن چقار اول آدم
چونكه اويرانوب كيتار آطنهلار آيلار اوتار
همان توقتامی اچكاچ مونكار كوب آقچه كيتار

كونكلين

کونکلین قارالق باصار
هیچ بر اشین قاراماس
ششنوب هم یوزلری
همان آینوماس بولار
جسدلری قالترار
مونک اوشبو اشینه
دوست ایش کابو کویونوچ
بارندان بیتر مونکا
بعضی نی ماقمور آلماس
بولارده هم تویماسه
نیچوکده بولسون یمان
صاقلانماسانک اول سنی
بارچه مسلمانلاری
سوچیدن هم اچکان کا

قولـلاری هم قالترار
مکر قارار خدمتکار
آقایور هم کوزلری
اچکی بولور سوزلری
آقچه قالماس شالترار
مسودلری یالترار
دوشمانلارغه سویونوچ
بیکراك اول اوزینه کوچ
بعضی آلسه‌ده صالماس
آخرخور بولمی قالماس
صاقلانمق لازم همان
اشدن چقارور زمان
اوزنك صاقلا الهی
توبه توفیق بیر دخی

اچملکدن آورو تیوی

ایسرتکچ اشی سنکا
یاتوشدرور سرخاولار
شوندای ایتار اول سنی
اوّل سنکا اول بیرور
بو سرخاو کیتار تیران
مونکار قناعت قیلماسنك
بواشلرده شبهه نیست
اول یتماسه ایتار هم
یارالیچ شوندای یاصار
آخری بورنی کا کرایوب
بعضی توقتامی اچوب
بیلاب چرناب ایلتورلر

بتماسه‌ده آقچه آنکا
تورلو سرخاو چیر سنکا
بردم بولماس پولیزنی
فرانصوص اسکی بولیزنی
ایشتوب سن مونی یران
بعضی نی ایتار بیران
بارنده هم عبرت یست
بعضیلرنی یارالیچ
بریافسز بولوب یاتار
شوننك بلان اول قاتار
شوندان کیتادر شاشوب
ایشانلارغه شول باصوب

آندان فایده بولماسه
کر تورزالوب چقماسه
حسابلاب سز قارانکز
هم یتماسه اول ایتار
سویاکلری شالتراب
نیشلارکا بلمی یوررور
چیخونتکه ننك بواشی
یوری تورغاج کیسا کتون
فرانصوص اسکی نی قارا
شونینك اوچون بوکشی
بیکراك بیزانی ناچار
اوزاقلاماس بوکشی
فرانصوص اسکی کا سبب
همان قیلادر زنا
سبب بولورغه بیران
جیون یوق نرسه آشی
طورما کراندن مراد
شاخشی یوق نرسه لردن
سبب پارالیج بولا
اونکفای اونکفایسز پرده
سبب کیتارکا شاشوب
باشی ایلانوب می چروب
سبب چیخونتکه باشی
دخی هیچ بر توقتامی
عاقللر مونی آنکلار
خدا اوزی صاقلاسون
کر بو سرخاولار لکسه
عجب توکل اول کشی

صوما شیدقه ایلنورلر
یانا یانا چرنورلر
بو اشلر بیت نی شوطکا
بعضلرنی چیخونتکه
طونکام دیب اول قالتراب
دارو ایتوب آبدراب
کیبوب قوروب اول کشی
چقوب کیتار شول دوشی
اول هیچ اونکالماس جارا
قادالور بارا بارا
بارچه آدم آندین قاچار
تیز آنی توفراق باصار
اچکاچ بولا بی ادب
قحبه لرنی ایتوب طلب
اچکان بولا بیك دران
مثالی طورما کران
وزن شعر اوچون بویاد
قیلماغانلق احتیاط
بیك کوب ایچوب اول زره
یقلوب یاتقانغه کوره
بولا ایچودن آشوب
مالیخولیه باصوب
اچکی صونك خفا یاصی
طروبکا تمکی آشی
احمق آدملر طانکلار
بیك ناچار بوسرخاولار
همان اول ایچوب یورسه
بیك تیز قبرکا کرسه

مایوس

مأیوس بولمایق مونکار
الهم اول بنده‌کا
حق قه تضرع ایتوب
انشاء الله اول بنده
قیل کبك تازا اولا
هیچ بر سرخاو کورمیچه
بارچه مسلمانلاری
سوچیدن هم ایچکانکا

آنکا سهل دارو بار
توبه توفیق قیلسون یار
اچماسه توبه ایتوب
بیك تیزترولوب کیتوب
کونکلی نور ایله طولا
عمری هم اوزون بولا
سن صاقلا یا الهی
توبه توفیق بیر دغی

ایچوب اشدن چغوی

طرشمانکز اچارکا
نیندای سببلر بولا
اکرده برباي بولسه
مونده عادت شول بولور
قوینته طغار ساعت
بومارژنیك قانلاوینه
چغوب کینار بازارغه
کینار تابوب اچارکا
آولاق یرلرده اچار
یوری تورغاچوق بولای
اویرانور بیك اچارکا
اول آرازه آقچه قالماس
اوّل اویالغان بولور
آقچه کینکانده برکا
اوّل تراختیرلرده
آقچه بتکاچ اچه باشلار
اوّل آقچه بار چاقده
آقچه بتکان صونکنده

اشدن چغوب کینارکا
اچکاچ آقچه بتارکا
آننك شول اوغلی قالسه
چونکه ایسرتکچ صالسه
آلور بر بیك یخشی آط
صالور آقچه‌نی بش قات
طاواریشلر قارارغه
آولاق یرلر آرارغه
قزغاچ هم قزلار قوچار
بومارژنیکدن آقچه اوچار
هم قزلارنی قوچارغه
قولارینه اوچلارغه
قاچوب بو اچکان بولور
ناموس هم کیتکان بولور
یاکه اچار قزلارده
قایده قاباق بار یرده
صرا پورتیرلر اچار
آراقی بولسه‌ده بوسار

اوّل پاپیروس چیکار
شونداان قالوب یافراقغه
ناموس کیتکاچ قاباقده
چقوب قاباق آلدینه
آلتین توتوب قولنه
هیچ براودن اویالماس
بعضی آتا ایسان زمان
قارتایغان کونده آتاسین
نهایتی شول بولور
نصیحتی اچکیده
بارچه آدم آندین بیزار
خورلاب سوکوب آنکا هم
فقیر آدم اچسه اول
آننك اوچون اوّلوك
اکرده اول اچماسه
کرچه بای‌ده بولماسون
کوب کشی آنی بلمیلر
بلسه‌لرده اول قدر
باری آننك اوزنه کوچ
چونکه بتورکانی یوق
اوچ بولماسه‌ده کشی
اوزین اوزی خورلق‌قه
اوّل اچکان کشینی
ایکنچی خورلاب سوکوب
ایسرتکچ اچکان کشی
آنچه بتکاچ صونکنداان
براو مونکار اویرانسه
عجب توکل اول کشی

بعضیلر تارتور سیکار
قایغو حسرت اول چیکار
یاتوب طروبکا چیکار
آیاق اوره اول سیار
سلکور آنی اونکغه صولغه
بارسون کر اوزوب ملا
بوطریقچه بولور همان
خور ایتار بیکراك یمان
اچسه همان خور بولور
بارده مونکار شول بولور
چونکه اول بایدان آزار
صالماسلار شفقت نظر
هم آنکا کیلوشه شول
یوقلق کورکان کشی اول
بای بولور ایدی باصا
خورلق‌قه توشماس ایچماصا
هم آنکا کوز صالمیلار
آنکا حیران قالمیلار
آنکا کشی بولمی اوچ
شول قدر آقچه‌نی کوچ
بخشی توکل شول اشی
صالادر احمق کشی
هیچ آدملر سومیلر
هیچ بر شفقت قیلمیلار
آقچه بارده اول اچار
ایس‌کا توشار اش اوتار
همان توقتامی اچسه
بر کولماك بلان قالسه

مایوس

مأيوس بولمايق مونكار
الله اوشال بنده‌كا
شوللر آننك داروی
توبه ایتوب اچماسه
حق قه تضرع ایتار
انشاءَ الله اول بنده
کونکلی نور ایله طولار
اوّلکیدن دولتی
ایسرتکچ بدبخت ضال
الهی بارچه مزننك
بارچه مسلمانلاری
سوچیدن هم اچکان‌کا

مونکارده‌هم دارو بار
توبه توفیق قیلسون یار
کیتار سوچی آغری
بیك سهل بای بولوی
اچماس‌کا توبه ایتار
بیك تیزهم بایوب کیتار
اوزی بیك همت بولور
دخی زیاده بولور
شوندایین یمسز اوصال
کونکلمزکا توفیق صال
اوزنك صاقلا الهی
توبه توفیق بیر دخی

کشی صیلاو

ایچوب اوزنکنی چرتمه
اول ایچرتکان کشنکدن
گر بولسه آنچه‌نك ګلاش
ماقتاب برکا اچارکا
آلار سنی چویلارلر
مدح ایتوب قارشونکده
نیچوکده بولسه آلار
آنچه‌نك بتکان صونکنده
بولای بولغان صونك بولار
آرتنکده هم سویلارلر
سنی کورسه‌لر همان
الله کم بولوب ایچوب
یتماسه هم سوکارلر
ایندی تیکی غریان‌ننك

هم کشی کا اچرتمه
ذره یخشی‌لق کوتمه
سنکابولور کوب یولداش
آلاردان یاقن بولماس
کولکی سوزلر سویلارلر
اچارکا هم دیملارلر
آنچه‌نك بتکونچه اچارلر
باشنکا اوطروب صچارلار
شولار اوزلروك کولر
قیلوب اسمنك شول‌جولر
سویلاشرلر شول زمان
یوردی ایندی بیك طامان
ایتوب قباحت سوزلر
کسه‌سی دیرلر صزلار

کیلماسن دیرلر یانغه
همان سنی عیبلاب
کیلسه ده دیرلر آنکا
نرسه‌نك اورلای کورماسن
بارچه مسلمانلاری
سوچیدن هم اچکان‌کا

غریانی جوغار منکا
مسقل اپتارلر سنکا
نظرنك‌نی صالمه آنکا
اچارکا حاجت آنکا
اوزنك صاقلا الهی
توبه توفیق بیر دخی

اچارکا قزوب کیتوی

تراختیرده قزلارده
شولارنی کوروب همان
شوندیلارغه قزوغوب
تورلو ایسرتکچ اچوب
اول وقت آقچه سنکا
نی قدر اچسانکده اول
کرکوب بولماسه آقچه
صورتیر دیکان یرکاچغوب
کر اچکانندن آرتسه
همان اوشبو طریق چه
آقچه بتکاچده اوتورا
تاقیاسن ساعتن
شوندان اویرانوب کیته
آخر کرلماك آشطانن
ای مسلمان قرداشلر
ایسرتکچنی اچماس‌کا
کوز آللدنده نیچه‌لر
توبه قیلوب اچمیچه

تورلو اویونلار بولا
نفسنك تماشا قیلا
اوطراسنك کیله کروب
طنکلاب هم حضور قیلوب
یوموچقه تیك طویولا
برده بتماس کوك بولا
جان سیزوب اویلاب تورا
آنی جالط صاناب کرا
ینه صورای پار پیغصه
قالمی پالوشکه آقچه
شیطانی قوتورتا قزا
بولسه هم زاکلاد صوزا
نفسی هم شونی قوا
قاباقه زاکلاد قوها
بو اش‌کا قالمه عجب
توبه قیلورغه حاجت
اشدن چققان کشیلر
ینه بایوب کیتدیلر

بیان قزلار

تراختیرکا قزلارغه　　اشانمانکز آلارغه
سننك بتنك قالغونچه　　آلار حاضر طالارغه
تراختیرده قزلارده　　آنچه‌نك بارده صیلارلار
آنچه‌نك بتکان صونك آلار　　جیلکا طامرنك توبارلر
آنچه نك آلورغه آلار　　هرمتلب مثل کیاو
عادتلری شول بولور　　سینی بیك ماقتاب صیلاو
شونکارسین حضورلانوب　　اوطرورسن ضورلانوب
آنچه‌نك بتکاچ ایونکدن　　چغا آلماس سن خورلانوب
تراختیرده قزلارننك　　عادتلری شول آننك
آنچه‌نك کوبون سیزسه‌لر　　آلورلار دخی جاننك
قایغورماسلار تننکده　　قالماسه قاشق قاننکده
آنچه‌نك بتکان صونك آنده　　اسمنك قویارلار ماندا
کوب یوروسنك چوالوب　　کیسارلر یغوب صالوب
چدی آلمای یانورسن　　اوزنك‌ده حیران قالوب
اوّل قیناب آرورلار　　ایشکدن چقارورلار
کوننکا هم بیك یخشی　　نقلاب تیبوب قالورلار
یکرمیلب باصقچدان　　کیتارسن شول قادالوب
قایتورسن هم صزلنوب　　بیت‌کا کوزکا جارا آلوب
تراختیری قزلاری　　اوّل مالنکنی آلور
آخرنده قاباغی　　سننك جاننکنی آلور
بارچه مسلمانلاری　　اوزنك صاقلا الهی
سوچیلدن هم اچکان‌کا　　توبه توفیق بیر دخی

تراختیرکا کروب چای اچو

ینه سویلایم سزکا　　دخی بای کشیلرکا
تراختیرکا کروب چای　　لایق توکل اچارکا

بایلارننك یورطیر همت
آنده كروب اوطروب
كرا تورغاچ اول چای كا
اویرانكان صونك تاشلاوی
یارلی كشی كرسه‌ده
كویا اوجماح كردم دیب
فقیرلر نیچون كرا
بارلی یوقلی آنچه ایلان
بولارده اویرانودن
بولسه صاباقلی تنكه
آلار آنده آز دیكانده
بو آقچه‌غه ایونده
بار آقچه سنه اوزی
یورطنده جماعت توررور
بارچه مسلمانلاری
سوچیدن هم اچكان‌كا

تراختیردن بش هیبت
چای اچمك نی‌كا حاجت
اویرانوب كینه می‌كا
چیتون بولا اول دی‌كا
حضور آنكا شول یته
راحتلنوب اول كیته
یخشی یورط یر كوره
حضور قیلوب اوتورا
دخی كوب كروندن
خاتونی ایزوودن
ایللی آلتمش تین قویار
بارچه جماعت تویار
قایتور اچوب قوری چای
قیلوب آچلق‌قه های وای
اوزنك صاقلا الهی
توبه توفیق بیر دخی

ایسرتكچننك نصیحت بیروی

مونكار طانك‌غه قالمانكز
من سویلایم ایسرتكچ
براو ایسرتكچ آلسه
اوكوتلار ایمش آنی
چونكه ایسرتكچ آننك
مسلمان آدم بولسه
آننك سوزی كیلاسن
شوننك اوچون اچكانده
اچكانده ایسرتكچ اوزی
هم آنونكیله بركا

فكر ایتوب اویلانكز
نصیحتن آنكلانكز
اچاركا قولغه ناكاه
ایسرتكچ اولنك آكاه
خور بولاسین بله ایمش
آنی بیك قزغانا ایمش
آدم جانی سیزا ایمش
چرای صتوب اچه ایمش
نصیحت ایتمش سوزی
مصلحتده ایمش اوزی

مصاحبتم دیر سنکا
نصیحتم توتماسانك
ایالندرسنك مینی
یاننکدان هیچ کیتمام دیر
نصیحتم دیر سنکا
اشدن چقوب خور بولغاچ
اوّل اوکوتده ایمش
قاچان بتورام باشین دیب
وعده‌نی هم قویا ایمش
همان توقتامی اچسنك
ایته دخی آندان صونك
جای کونی کیدررمن
ایسرتکچ کویا ایته‌له
بل قش کونی کیرتورمن
ایسرتکچ هم ایته ایمش
جای کوننك یوررسن
ایسرتکچ اچ ایندی دیر
سننك کبك کشیلر
ایسرتکچ اچ دیب ایتور
قش کونی کیراك بولور
ایسر تکچ هم ایته ایمش
بل جای کونی کیرتورمن
ایسرتکچ نی دیب ایتور
بل قش کونی کیرتورمن
ایسرتکچ هم ایته ایمش
تمام یتکونچه کیف ایت
آقچه بتسه شول بولور
اچکاچ یارق آراسی

یتارم دیر باشنکا
یتارم دیر باشنکا
شوندای ایتارمن سینی
قبرکا کرتمای سینی
اشاناماسانك دیر منکا
اشانورسن دیر منکا
صونکره لعنت‌ده ایمش
ایسرتکچ فکرده ایمش
خورایتماکچی بولا ایمش
نی ایتسه شول کیله‌ایمش
اچ سین باشنك اولاقسون
باشنکا ایسکی قولانچون
اچ بر اشنی‌ده اشلامه
باشنکا ایسکی اشلپه
اچ سین حاضرضوربولوب
هم کیوب ایسکی طولوب
الله سنکا بیردی دیر
کوبی یرکا کردی دیر
حسابلاما اولماکنك
ایسکی چواش کولما کنك
تاغی اچ قالما کیتوك
آیاغنکا کیز ایتوك
کونکلنك بولماغای ناخوش
یالان آیاق قه کاوش
ینه آقچه دیب قایغورما
کونکلنکنی قالدرما
بربر یردن جون بولور
همه‌سی آقچه بولور

اکرده جون بولماسه
یورط یرنکنی صاتارسن
یورط یربتکاچ نیشلارسن
شولای ایتوب بر زمان
جهاز بتکاچ نیدارسن
ایندی اچاسنك کیلسه
بای‌غه کرسنك بای آلماس
کروشرسن صالدانقه
یاکه صدقه صوراب
یاکه بولای یوررسن
ذات نرسه‌لر اورلارسن
حضور قیلوب قاباقده
چالاواننیك دوسنك بولور
هیچ بولماسه اشطا ننك
کر بولای‌ده بولماسه
اچارکا کرکان لرنی
طالارغه کوچ بولماسه
اچارکا کرکان لردن
صورارسن دیرضارلانوب
جوتا نورغاچ ایسروب
بولای بولدی له بو اش
جای کونی بولسه یخشی
یخشی‌له قایتوب یتسنك
چونکه سننك اوسده یوق
دنی سننك اوسده یوق
سینی سوراب قایتورلاق
اوزنك گنه بولسانك خیر
چونکسه آلار بی کناه

باشده عقل تورماسه
اچارکا هیچده بولماسه
جهازلارنك صاتارسن
حضور ایتوب یاتارسن
کیوملرنك صاتارسن
آخر باشنك صاتارسن
حتی قابقادین کرتماس
پادشاه‌دین کشی آرتماس
یوررسن دیور خورلاب
قاراق بولوب‌تیك اورلاب
منه شونی صاتارسن
ایچوب قوصوب یاتارسن
اورلاغان نرسه‌نك آلور
زاکلاد هم آلوب قالور
اوز اونکغاینك قارارسن
قچقرتوب شول طالارسن
قاباق صایون آرارسن
قالغان نامچنی صورارسن
هم بیروررلر قزغانوب
کبیچ قایتورسن قورغالوب
ایندی مونده بار براش
قش کون بولسه ناچاراش
بیك‌ناچار تونکوب کیتسنك
جان چغوب‌قاتوب بتسنك
اما کولماکده بت چرق
آلارده اول درمان یوق
بتلرنك بیك ارم دیور
برکا قانارلار دیور

ایرته کوسین تابارلار
اچوب قانوب اولکان دیب
آنده‌ده یخشی آدم
کیلو توکل یراقدین
اکرده بو یتماسه
یاروب سننك اچنکنی
قرداشنك بولسه یخشی
اکرده صوراب آلماسه
ماینك اوچون قایناتوب
سین ده‌نیند ای‌مای بولسون
شول وقتده یاننکدین
کیلدی منه سوزم دیب
کر قویسه‌لار قبرکا
قیامت کونده ایکاو
آنده توروب ینشه
آنده دخی دیر سنکا
اشانماسانك دیر مونکا
سنداى اچوب خور بولغان
اولسه بیك سیونه ایمش
اچکان آدمدن اول بیك
ینه‌دن هم ایته ایمش
اما سنکا تیمیدر
چونکه بیك کوب اچه‌لر
جانوب ایچی کوبنوب
نی قدر بولسه مالنك
ایسرتکچ شول بتوروب
بلنکز ای قرداش لر
کوز آلدمزده بولغان

اوستنکا چیطه یابارلار
آچوب آچوب قارارلار
یاننکا هیچ کیلماسلر
کوزلرین هم صالماسلار
پولیتسه‌کا آلورلار
دخی نظر صالورلار
بلکه صوراب آلورلار
قزان‌غه هم صالورلار
سویا کلرنك بولغانوب
عذابلانورلار تتوب
کیتارمن دیر آبدراب
مسقل ایتوب یاالتراب
من‌ده کرام دیر برکا
بارماغه محشر یرکا
شاهد بولوب بار اشه
کورسانورمن تماشا
قایغورمام من دیر سنکا
یوز منك باردر دیر منکا
اولمسه کوبونه ایمش
جبلك کوروب بته ایمش
جای‌ده بولا دیب بو اش
بایلارده بولا بو اش
اچه تورغاچ جانالار
بعضلری قادالالار
اوشبودر سننك مالنك
آخرنده آلور جاننك
چن بیت بو نصیحتلر
بارده بو عبرت لر

نیندایین بای کشیلر
قایسی سائلچی بولوب
جانوب اولکانی ده بار
قاباق صایون هم تامچی
قاباقده کشی طالاب
صالدات قه هم کروشوب
دخی نیچه آدملر
اچوب خورلاق قه توشوب
حق تعالی حضرتی
توفیق هدایت بیروب
ینه ایتور ایسرتکیچ
اما توقتامای اچسنك
چونکه اچوب یورورسن
ایرته کیچه قاباقده
اوراملارده ایسروب
شوندان پولیسه‌لر کا
کوپیص بولسانك سن اکر
میشچان بولسانك اشلاتوب
آطنه‌لار آیلار آنده
سیرتورلر سنکا آنی
سینی بلکانلر کوروب
سین خور بولوب قالورسن
اکرده بولسانك موشتوم
دیب توکنرورلر سنکا
یاتقروب هم صوغارلار
آقرا باقرا یاتورسن
بیك آزی اوچ یوز بولور
چیق اوچلاری دخی

اچوب خراب بولدیلار
قایسی قاراق بولدیلار
قاتوب اولکانی ده بار
صوراب یورکانی‌ده بار
دخی یاتقانلاری بار
قایسی کیتکانلری بار
بز بلماکان زمانلار
خراب بولغانلار آلار
بار مسلمان بنده کا
اوجماح نصیب ایلیه
کر اولمسنك ایکیچی اش
بولماس هیچ برسیونوچ
کوب خورلقلار کوررسن
توقتامای سن یوررسن
یقلوب قوصوب یاتورسن
کروب پوصوب یاتورسن
ایرته سین چقارورلار
آنده جاننك آلورلار
بولسه چوب چار هر قایده
صالداتلار توروب یاننکده
اوزوب کیتارلر کولوب
کویا کورماکان بولوب
دیه بوق توکماکا قوشدم
پولیسه بوغون دوستوم
صالدروب کولماکنکنی
شول تلاب اولماکنکنی
آرقانك چپ چی قان بولور
قادالوب قالغان بولور

کوب

کوب کرا تورغاج آنده	سبن اویرانوب کینارسن
اچکاج اورلاب یورما کا	همان نیبت اینارسن
ایکی اوچ اورلاب کرسنك	تولوب جفا کوررسن
آلای بولای ایتوب هم	قوتولوب ده چغارسن
یوری تورغاج سن آخر	برنقلاب راق لاکارسن
اچکاری راك طغارلار	آنده بارغاج کوررسن
آیلار هم یللار آنده	یاتورسن قلیان چیکوب
آخرنده چغاروب	جاننك آلورلار صوغوب
یبارورلر بوغاولاب	کینارسن سین چالتراب
مستقل ایتوب یاننکده	من بارورمن یالتراب
بعضی اول کرکانده	بارده کیلادر آنکا
اچکاج بولا بواشلر	مونکار قالمادیر طانکا
ای اخیلر قرنداشلر	بیك درست بو نصیحتلر
ایشتکان دخی کورکان	کوز ایله عبرت اشلر
حق تعالی حضرتنی	هر مسلمان بندهسین
توبه توفیقنی بیروب	بواشلردن صاقلاسن
نینده ای مصیبت بولار	عاقل بولغانلار آنکلار
عقلسز بولغان احمق	التفات ایتماس طانکلار
بارچه مسلمانلاری	اورزنك صاقلا الهی
سوچیدن هم اچکانکا	توبه توفیق بیر دخی

ایسرك اوزین اوزی ملامت قیلغانی

ای مؤمنلر قرداشلر	آگاه بولایق بزلر
بو بدبخت ایسرتکچنی	نی اوچون اچامزلر
اچوب آنی نی فایده	اینونکز فقیر بایده
حسابلاب قاراغانده	ضررغنه هر جایده
حسرتکا اچامز دیسك	اول اوزی حسرت باسك
برحسرتنك منك بولور	توقتامیچه آنی اچسك

دوا دیب آنی اچسک
بر سرخاونک منک بولور
حضورغه اچامز دیسک
قوصوب طچوب هم سیوب
شادلقفه اچامز دیسنک
کوب اچه تورغاچ مونی
اچمی تورالمیز دیسنک
آنا فرزنده اویرانوب
براوده اویرانوب چقمی
یکرمی یاشنه قدر
بز صونک نیک اچامز
خطالق بولغان ایکان
ایندی اول اچکان قایتماس
خوش اوّل اچکان بولساق
نفسمزکا ایرک بیرمی
توبه ایتوب اوتکانکا
انشاءالله اچماسکا
قویوب بولیدر دیسک
اوزمزنی آلدی مز
نفس تلاسه اچماکا
اچکاچ نی لر بولاسن
اوّل بو دنیاده
سوچی اچکان بنده‌ننک
سوچیدن زور جزالر
آدم باشنه کیله
بلوب کوروب تورامز
آخر حسابلا غانده
نفسکا ایرک بیرسک

اوزی اول آغو بلسک
توقتامیچه آنی اچسک
خیر رسوای بولساق
خلقنی شول کولدرسک
بیک ممکن مونی سیز سنک
نیشلیدر آنده کسه‌نک
شول وقت یاری ایتسنک
اچوب ایسروب چقسنک
یوریدر هیچ براچه‌ی
هیچده اول حاجت بولمی
شول ات نفسنی طیمی
اچماسک یاری ایکان
مثل صوقفانله سوککان
هم ممکن آنی قویساق
اوزمزنی کر طیساق
هر مسلمان بنده‌کا
کیراک آلداغی کون کا
اول وقتده بز ایشاک
خور ایتارکا شول بی شک
کیراک حساب ایتماکا
کونکل کا کیرک کرتماکا
ثانیا قیامتده
بولاسین ندامتده
وعظیم مصیبتلر
تورلو رسوالق لار
نیک توقتامی اچامز
آدم توکل ایشاک مز
اول تلاکانچه یورسک

آدم بولساق یاریله
آنکلایق عاقل بولساق
همان شونی اول قوا
بر ایسرتکچده توکل
اول‌تلی دیب‌اش قیلساق
اوّل آقچه کوب بته
ثالثا عقل هم کیته
اچملك ننك ارزانی
آنی‌ده اچه باشلاسنك
اول حاضر زمانده
اون یتی تین بر آقچه
برنی کنه اچسانکده
آلتمش اوچ صوم قرق
بو آقچه غه بر کشی
آقچه قدرین بلماکا
کونده اچیمز دیسك
بعضی‌لر اوچ کون یوری
بعضی‌لر اوچ کون یوری
طوری کیلوب اچکانده
بعضی لری اچمی آی
شول بر آیلق آقچه نی
بو معلوم یل لق آقچه
بر تورلی کشی بولسه
برنی اچسنك ارم کیته
اما اول وقتده عقل
نی تلاسه اشلاتوب
عقل چغوب کیتکاچلن
اوّل شول برسی اوته

نیشلارمزصونك‌خور بولساق
نفسنی نی‌کا اویرانسك
تحقیقدر مونی بلسك
نفس بیك آزغون اول
باشمزنی بیار اول
ثانیا سرخاو ایته
دورتنچی رسوای ایته
آراده آننك آراقی
آقچه ننك کیته رونقی
بر کچکنه صاوت ده
بتراسن بر قابوب ده
یل‌غه شول قدر کینه
سکز تین نقد بته
ایکی یل خدمت اینه
عبرتکا شوشی یته
بیك آصات مونی بلسك
قابمی ایکماك برکیساك
اچارکا کیلمی طوری
بر تین‌کا اون تین تولی
اچسه آنکا بولی دای
ایتوب تولیدر اون آی
اچکان کشی‌کا یته
اون اولوش آرتوق کیته
خیر دورتسی جبته
باشنکدان چغوب کینه
یاوز یولغه اول صالا
آنکا اورون بوش‌قالا
شوندان باشی قزوب‌کیته

بعضی لرکا شول کونده
اوّل شول برسی کیتکاچ
بولسه بر شوندای کشی
بناکاه مونینک قولنه
شول کونده اول بتره‌در
قالا اوّلکی حالده
توشده کورکان‌نیک بولوب
کیراك کم بولسون اچه
قای وقتده یل لغین
چوبك‌چیناب مای چقماس
عقل بولسه آنکلارمز
بارچه مسلمانلاری
سوچیدن هم اچکان‌کا

یکرمی بش‌ده کیته
باشنده عقل بتکاچ
آچ بی نوا یالانغاچ
کرکان بولسه کوب آقچه
قالدرمیدر بر آقچه
هم اچکانی بر فایده
قالا حسرتده اویده
آلمیدر نفس طینه
باروب بر آیده قویه
نی قدر ایتسك بتماس
اچکان‌کا آقچه توتماس
اورزنك صاقلا الهی
توبه توفیق بیر دخی

اللهم اجعل التوفیق رفیقهم والصراط المستقیم طریقهم

تمام